ДЕТСКА ГРАДИНА № 22 “ВЕЛИКДЕНЧЕ”
София, ж.к.”Люлин-2”, ул.210, №27, тел.:02/ 824-11-70; 02 / 825-88-66
Email: info-2212822@edu.mon.bg, п.к.1336

Утвърдил:
Директор:Камелия Богданова
Заповед №5/15.09.2026г.

МОДЕЛ НА ДЕТСКА ГРАДИНА №22 „ВЕЛИКДЕНЧЕ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНА СРЕДА КЪМ ДЕТСКА ГРАДИНА

/ Моделът е неотменна част от Правилника за дейността на ДГ№22/

Въведение

Попадайки за първи път в детска градина въобще, детето преминава обикновено през значителна тревожност. За да привикнат към новите за тях условия, извървяват пътя на това, което наричаме *адаптация към детската градина.*.

В това време функционирането на почти всички системи на детето се променя.

Възможни са:

- регресия на уменията (детето временно „забравя“ иначе вече усвоени умения не само в сферата на навиците за самообслужване);
- влошаване на съня и апетита;
- отдръпване на енергичността;
- чести истерии и тръшкания.

Наблюденията и опитът дават възможност да диференцираме в най-груб план три категории в адаптационните схеми при децата. За едни проблемите с адаптацията започват веднага. При втори – след около две до три седмици. А при някои въобще отсъстват външни белези за затрудненост.

Длъжни сме да обърнем внимание на родителите, че почти винаги се наблюдават промени в поведението на децата, защото това е естествено следствие от работата на механизмите за справяне с тревожността.

I. Основни положения, касаещи същността, характеристиките и обусловеностите на адаптационния процес

Реакции на адаптация

Различаваме основно три нива в общите схеми на адаптационни реакции.

1. Леко преминаване

Тук няма да са необходими повече от две до четири седмици за адаптация. Детето има предимно спокоен сън (и дневния, и нощния), като възможно е понякога да се буди, но бързо заспива обратно. Има добър апетит и понякога придирчивост в избора на храни. Без сълзи и истерии се разделя с родителите си и веднага се включва в общуване и игри с връстниците.

2. Средно тежко преминаване

Адаптацията продължава повече от месец. Освен това са налице и чести боледувания, които разтеглят адаптационния период.

Обикновено децата не успяват да заспят в дневното им иначе обичайно за тях време. Често отказват да се хранят или не приемат по-голяма част от предлаганите им храни. Често плачат, тъжни са. Могат понякога да се заиграят с връстниците или да се фокусират върху нещо друго, но това не е за дълго време. Трудно се разделят с родителите си. Като цяло не проявяват интерес към общуването с останалите и често питат възрастните дали мама или татко ще дойдат да ги вземат.

3. Тежко преминаване

Обикновено е характерно за деца, имащи здравословни проблеми, но не е задължително последното. Тук детето не спи през деня, а нощният сън е нередовен, с прекъсвания и кошмари. Апетитът е много слаб, дори може да е налично и продължително въздържане от прием на храни. Детето е изразено затворено откъм общуване; може да е агресивно или с друг тип дезадаптационни модели на поведение. Също плаче и продължително след раздялата с родителя.

Влиянието на фактори върху адаптацията

1. Възраст

Наблюдава се, че колкото е по-малко детето, толкова по-труден е периодът на адаптация, тъй като имунната система все още не е укрепнала и нуждата от родителски грижи и внимание все още е твърде голяма. Педиатрите например препоръчват тръгването на градина да стане между втората и третата година.

2. Здравословно състояние

Трудно свикват с градината деца, които имат здравословни проблеми, чести настинки или хронични заболявания.

3. Ниво на знания и умения

Колкото по-самостоятелно е вече детето в навици на самообслужване, толкова по-лесно ще се почувства спокойно на новото място. Това важи и за останалите умения (за общуване и т.н.), както и за притежаваните към момента знания. Когато родителите все още правят всичко вместо детето, толкова по-трудна ще е адаптацията.

4. Ниво на социализация

В детската градина вече се влиза в контакт с голям брой деца (връстници и не само) и възрастни. Би било добре децата преди това вече да са имали такъв тип общувания. В противен случай – случай на дете, което до момента е общувало само с мама и татко – адаптацията ще бъде затруднена.

Правила за по-лека адаптация

1. Предварително запознаване от страна на детето и родителите му със служителите в градината, с обстановката, с дневната организация в градината.

2. Стриктно извършване на ваксинациите, медицинските изследвания и други налагащи се посещения при лекар преди тръгването на градина.

3. С оглед емоционалното състояние на детето, може да се подходи с постепенно увеличаване на часовете му в градината.

4. Родителите следва да информират служителите за всички особености в поведението на детето, навиците и предпочитанията му.

5. Търсене и даване на обратна връзка за поведението и случващото се с детето в градината.

Какво помага?

1. Опознаването на работещите в градината и служителите в най-добрия случай опира до влизане в градината, отиване на площадката на групата, научаване от страна на детето имената на възрастните специалисти, които ще бъдат с него.

Освен това на детето е много силно препоръчително да му се каже от страна на родителите, че мама и татко ще дойдат за него следобяд или вечерта и нито то, нито други деца остават в градината през нощта.

2. Прилагането на ролеви игри вкъщи значително улеснява възприемането от страна на детето на предстоящите му нови условия, в които ще попадне. Игра на „време за закуска“, „време за работа“, „време за игра“, „време за лягане“ и т.н.

3. Водещ двигател за адаптацията на детето е емоционалното състояние, нагласи и очаквания на родителите. Спокойствието на мама и на татко е сигурен знак за детето, че отива на безопасно, на сигурно място, където ще се чувства приятно.

4. Колкото повече детето бива стимулирано към усвояване на навиците за самообслужване, уменията за общуване и адаптивно поведение, със сигурност толкова по-леко ще протече и самия период на адаптация.

5. Колкото повече режимът на детето бъде доближен до предстоящия градински, толкова детето по-малко физиологичен дискомфорт би преживяло, а като следствие и емоционален.

6. Максималното ограничаване на стресори, свързани със семейното функциониране и домашната среда е добра предпоставка за улеснен адаптационен период.

7. Прочитане от страна на родителите на специализирани терапевтични приказки и истории, които се създават относно конкретни ситуации или преживявания. В случая това са терапевтичните приказки, които са насочени към подпомагане процеса на адаптацията.

Моментът на самата раздяла сутрин

Разбира се, на детето предварително му е казвано, че то е на градина, докато мама и татко са на работа.

На път за детската градина може да му се казва какъв хубав ще бъде денят, как ще се научи на нови неща, как ще си играе с останалите деца, каква вкусна храна ще получи и т.н.

Често помага създаването на собствен ритуал относно отиването и раздялата в градината (минаване по точно един и същи път; раздяла с целувка по бузата или пляскане „за пет“, казване на кратко стихче и т.н.

Ако родителят знае кога ще вземе детето със сигурност, това също може да му бъде казано (след следобедната закуска; по-късно вечерта).

II. Съдържание и процесуалност на Модела на ДГ №22 “Великденче“ за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейна среда към детска градина

Цел на Модела

- **Да представи проблема относно работата със семействата и децата по адаптацията към градината и да запознае с отговорностите по практическото изпълнение на дейностите**

ЮНИ	Провеждане на индивидуални срещи със семействата на новозаписаните деца, на които срещи присъства и детето. Провеждане на индивидуални родителски срещи със децата и семейства им , за яслена група провеждаме предварителна родителска среща с медицинските специалисти в юни месец. Това е началото на взаимоопознаването. Родителите получават информация за дневната организация, задават вълнуващите ги въпроси, запознават се с хората, които ще поемат децата им наесен; биват също запознати с допълнителни действия и дейности, които могат да прилагат през лятото, за да се съдейства на адаптационния процес. Децата имат възможност нагледно да видят хората и местата, чрез които ще реализират включването си в първа голяма социална общност. Срещите се провеждат от Директор, психолог и педагогически специалисти от градината.
ЮНИ - СЕПТЕМВРИ	Време за внедряване от страна на родителите на подпомагащите адаптацията дейности, поведения и послания към децата. Време, за което са информирани, че биха могли отново да дойдат до градината, да наблюдават играещите на двора деца, детето да си припомни детската градина.
нач. СЕПТЕМВРИ	Създаване на график за поетапно и плавно приемане на децата относно стартирането на учебната година. Провеждане на втората родителска среща, на която родители, деца, Директор, педагогически и непедагогическите специалисти и медицинските сестри заедно практически започват да реализират взаимодействия за утвърждаване на конструктивните взаимодействия, за които до този момент бе осъществявана подготовка.
15-ти СЕПТЕМВРИ – 15-ти НОЕМВРИ	Поетапно постъпване на децата от ясления група.
15-ти СЕПТЕМВРИ – 15-ти ОКТОМВРИ	Поетапно постъпване на децата от двете първи групи.

СЕПТЕМВРИ - ДЕКЕМВРИ	Целенасочени практически действия от страна на отговарящите за новопостъпилите деца по създаването на максимално здравословна среда за реализиране на успешна адаптация. Старателно проследяване на развитието на адаптацията на всяко новопостъпило дете от педагогическите специалисти в групата и психолога на ДГ№22. Поддържане на много близка връзка между служители и родители за поставяне началото на градивна комуникация и осъществяване на обратна връзка по наблюдаваното у детето и своевременно извършване при необходимост на корекции в реализираните стратегии, включително и адаптация в присъствието на родител. Условията за адаптация на дете с родител в група се уточняват предварително с директора на ДГ№22 при изявено желание от страна на семейството или установена необходимост от страна на екипа в групата.
СЕПТЕМВРИ – МАЙ	Проследяване, подпомагане и реализиране при необходимост на стратегии за адаптационно подпомагане на често и продължително отсъстващи поради заболявания деца.
МАЙ	Отчитане на ефективността в реализацията на Модела. Внасяне при необходимост на корекции за оптимизирането му.

Служителите на ДГ 22 „Великденче“, гр. София са чувствителни към нуждите на Вашето дете, разбираме, че адаптацията е труден период за семейството. В това отношение следим внимателно адаптацията на всяко дете и информираме родителите за неговото състояние.